

Referens**Mottagare**

Arbetsmarknadsdepartementet

Remissvar – SOU 2020:41 Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen (dnr A2020/01492/A)

Sammanfattning

Botkyrka kommun har tagit del av betänkandet *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen* (SOU 2020:41).

Botkyrka kommun anser att utredningens innehållsmässiga förslag och bedömningar är relevanta. Vi instämmer i förslagen till regeländringar som utredaren föreslår.

Vi anser dock att kommunen i huvudsak ska kunna ingå samarbetsavtal med Arbetsförmedlingen och att vi utför insatser/åtgärder utifrån behov från specifika målgrupper av Botkyrkabor. Vi anser att kommunen som leverantör av tjänster till Arbetsförmedlingen som beställare enligt lagen om offentlig upphandling, kan innebära att Arbetsförmedlingen troligtvis inte kan anvisa personer som behöver ett större samordnat stöd till en kommun, vilket innebär en risk att det finns invånare som inte får tillräckligt stöd.

Vi ser även att det finns en risk att vi inte enbart kan arbeta med Botkyrkas invånare men även att kommunens verksamhet kan få konkurrensfördelar mot dom privata aktörerna

Inom ramen för bindande samarbetsavtal är det av vikt att det säkerställs att kommunen får ersättning för sina tjänster. Men även viktigt att tillvarata kommunens upparbetade kompetens kring unga och personer långt ifrån arbetsmarknaden, de flesta i behov av försörjningsstöd.

Nedan lämnar vi ytterligare synpunkter på bedömningarna av förslagen.

Arbetsförmedlingen ska reformeras

Kapitel 3.1: Den reformering som Arbetsförmedlingen har påbörjat påverkar i högsta grad Botkyrka kommun. Deltagare i kommunal insats hänvisas till privata aktörer och tvingas avbryta insatsen för att fortfarande kunna vara inskrivna på arbetsförmedlingen. Kommunen har redan sett en tendens kring ett ökat digitalt utanförskap som Arbetsförmedlingens nya reform innebär.

På grund av Arbetsförmedlingens reformering tar det även längre tid för kommunens primära målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden att få stöd till arbete. En stor del av de individer som är beroende av försörjningsstöd tillhör den målgruppen.

Detta ställer ökade krav på samarbete mellan kommunen och den lokala Arbetsförmedlingen så att kommunen kan på ett adekvat sätt vara utförare av olika insatser samt utföra kommunens egna åtaganden effektivt.

Arbetsförmedlingen som möjlig beställare

Kapitel 4.1 och 4.3: Vi gör samma bedömning som utredaren att kommuner kan vara leverantör av arbetsmarknadstjänster till Arbetsförmedlingen enligt LOU och LOV.

Däremot menar vi att kommun som leverantör av tjänst på en kommersiell marknad enligt LOU, inte är det mest optimala för de samhällsutmaningar som vi har i Botkyrka kommun då kommunens uppdrag riktar sig till Botkyrkas invånare i första hand.

I ett upphandlingsförfarande ställer myndigheten krav på leverantörer men kommunen har ett bredare samhällsuppdrag. Det är väsentligt när det gäller välfärdstjänster att kommunen kan agera utifrån både kommunens egna myndighetsuppdrag och inriktning för att bidra till ett hållbart arbetsliv och självförsörjande medborgare. Detta sker bäst i samarbete med bland annat Arbetsförmedlingen och andra aktörer. Det är därför olyckligt om Arbetsförmedlingen gör en tolkning av regelverket som nu sker på lokal och regional nivå, att allt ska ske genom upphandlingsförfarande. Vi menar att Regeringen behöver ge tydligare uppdrag om tvingande samarbetsavtal med finansiering mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna.

Det är väsentligt att de ekonomiska villkoren kan regleras oavsett form när kommunen utför kompletterande arbetsmarknadstjänster i samarbetsavtal med Arbetsförmedlingen. I ett avtal bidrar parterna med olika insatser. Vi menar därför att Arbetsförmedlingen ska fortsätta ha fokus på att ge kommuner i uppdrag att utföra arbetsmarknadstjänster inom ett samarbetsavtal mellan upphandlade myndigheter för att uppnå gemensamma mål. Ett sådant avtal ska kunna finansieras med medel från Arbetsförmedlingen, förutsatt att övriga villkor är uppfyllda. Det så kallade Hamburgsamarbetet innebär just ett sådant undantag för upphandlingsplikten.

Kommunen som utförare av arbetsmarknadstjänster

Kapitel 6.1: För Botkyrka är det olika former av samarbeten formaliserade i samarbetsavtal eller överenskommelser, mellan Arbetsförmedlingen och kommunen som är väsentligt för att uppfylla våra åtaganden till invånare. Ofta sker samarbeten med ytterligare aktörer i kommunen som exempelvis idéburna organisationer och samordningsförbunden. Hänsyn tas till vilken målgrupp som är i störst behov av insatser där kommunen som part kan bidra. Det är i det samarbetet mellan oss olika aktörer vi kan nå bäst effekt för invånare i Botkyrka kommun.

Kapitel 6.3: Vi bedömer att kommunerna bör kunna få mer samordnande ansvar för vissa insatser för arbetssökande och att en sådan reglering bör ske i lag. Det stora systemskifte som Arbetsförmedlingen samtidigt genomför innebär att de målgrupper som har svårast att hantera effekterna av detta får sämre möjligheter till att snabbare nå ett hållbart arbetsliv. På kommunnivå märker vi av långa handlingstider och långsamma beslut som är till nackdel för individen för att kunna arbeta proaktivt med deltagaren. För att åtgärda detta skulle kommunen för vissa insatser kunna ha ansvaret för samordningen. En fördjupad utredning med särskilda överväganden är därför önskvärt.

För Botkyrka kommun

Ing-Marie Viklund

Ordförande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden